

„Kulisy historii” odc. 282 „Sowieci na terenach zajętych po 17 września 1939 roku” - 19 września 2026

18.9.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na odcinek „Sowieci na terenach zajętych po 17 września 1939 roku” - w ramach cyklu „Kulisy historii”.

17 września 1939 roku, wraz z wkroczeniem Armii Czerwonej na wschodnie tereny II Rzeczypospolitej, rozpoczął się kolejny tragiczny etap wojny. Agresja ZSRS była dla polskiego społeczeństwa i władz II RP szokiem oraz jawnym aktem wrogości. Stalin, dokonując inwazji na Polskę, potwierdził zawarty z Adolfem Hitlerem sojusz i współudział w rozbiorze naszego kraju.

Wschodnie ziemie II RP szczególnie dotkliwie odczuły działanie sowieckiego państwa komunistycznego. Dla zamieszkującej je ludności rozpoczął się czas represji i terroru. Sowiecki aparat bezpieczeństwa błyskawicznie przystąpił do rozprawy z osobami uznanymi za „wrogie” - przede wszystkim przedstawicielami polskiej administracji, wojska, elit społecznych oraz środowiskami antykomunistycznymi.

Rozpoczęły się aresztowania, deportacje i masowe wywózki całych grup ludności. Dla wielu obywateli II RP było to pierwsze bezpośrednie zetknięcie z systemem komunistycznym. Dla tysięcy osób oznaczało ono więzienia NKWD, łagry, katorżniczą pracę i zesłanie na Syberię. Dla wielu - śmierć.

Gościem red. Rafała Dudkiewicza jest dr Paweł Libera z Biura Badań Historycznych IPN.

Emisja 19 września 2026 r., godz. 15.00 na kanale IPNtv.

* * *

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć - jako jednostki i wspólnota - skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzymy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami - pojedynczymi i zbiorowymi.

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/247893,Kulisy-historii-odc-282-Sowieci-na-terenach-zajetych-po-17-wrzesnia-1939-roku-19.html>